



CO TO JEST PRZYRODA?

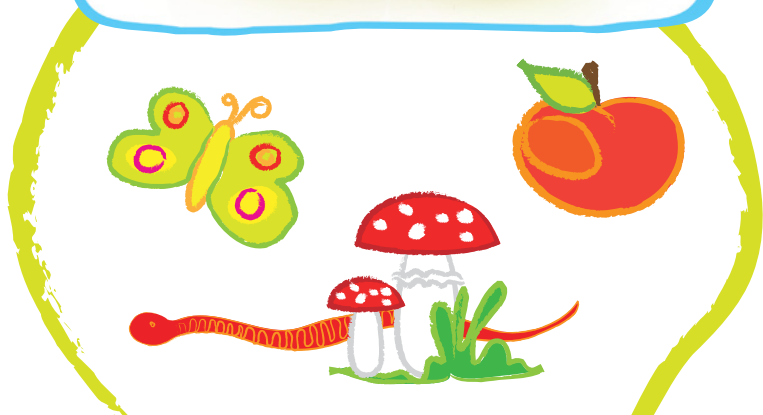


Przygotuj drobne elementy pochodzenia przyrodniczego (np. kamyczki, listki, rośliny, piórka, patyki) oraz wykonane ludzką ręką (np. plastikowy klocek, łyżeczka, długopis, butelka itp.).

Wytłumacz dziecku, że musicie podzielić te wszystkie przedmioty na dwie grupy. Do pierwszej będą należały wszystkie te przedmioty, które są przyrodą, a do drugiej te, które zostały wykonane ręką człowieka.



Warto zwrócić uwagę dziecka na to, że oprócz przyrody ożywionej jest także przyroda nieożywiona. To, co się porusza, oddycha i rośnie, jest przyrodą żywą. Kamienie, gleba, chmury, pogoda i woda to przyroda nieożywiona.



Zwiększaj wiedzę dziecka o świecie, nazywając i wyjaśniając mu otaczającą je rzeczywistość. Naucz dziecko doceniać środowisko naturalne. Wyjaśnij, że rośliny żyją i nie należy ich niszczyć.



CZEGO POTRZEBUJE...



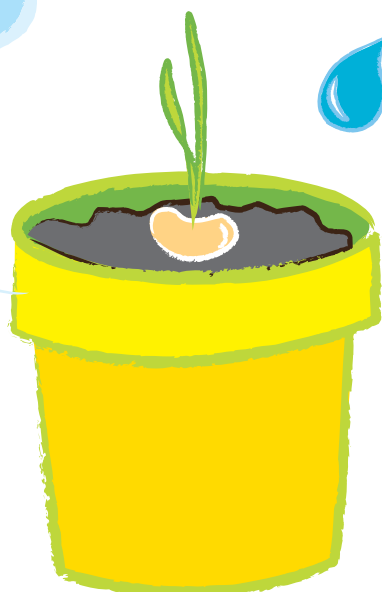
Aby pokazać dziecku, czego potrzebują do życia rośliny, przeprowadźcie w domu prosty eksperyment. Przygotuj trzy małe doniczki, trochę ziemi i ziarenka fasoli.

1. Pierwsze ziarenko włóżcie do suchej ziemi i postawcie w ciemnym miejscu (np. w szafce).
2. Drugie ziarenko włóżcie do suchej ziemi i postawcie na parapecie.
3. Trzecie ziarenko włóżcie do wilgotnej ziemi, postawcie na parapecie i regularnie podlewajcie.



Codziennie obserwujcie, co się dzieje z ziarenkami. Już po kilku dniach będziecie mogli zobaczyć pierwsze wyniki waszego eksperymentu.

Dużo trudniej jest zaobserwować, co jest niezbędne do życia zwierzętom. W tym celu otwórzcie atlas zwierząt. Pokaż dziecku, czym się żywią, gdzie mieszkają, jak się zachowują jego ulubione zwierzątka.

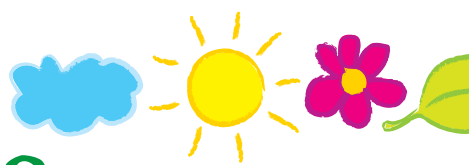


Obserwacje prowadźcie codziennie o tej samej porze. Dzięki temu rozwiniesz w dziecku poczucie czasu.

Bawiąc się tak z dzieckiem, zwiększasz jego wiedzę ogólną, uczysz wrażliwości i poszanowania przyrody.



ROŚLINA CZY ZWIERZĘ?



Przygotuj obrazki przedstawiające różnorodne rośliny, zwierzęta i grzyby. Ilustracje z roślinami i zwierzętami pokazuj dziecku kolejno, pomagając jednocześnie nazywać je i określać, czy jest to roślina czy zwierzę. Wspólnie spróbujcie ustalić, czym charakteryzują się rośliny, a czym zwierzęta.

Rośliny:

- zielony kolor
- budowa: korzenie, łodygi, liście
- obecność nasion, kwiatów i owoców
- odżywianie poprzez korzeń
- nie poruszają się.

Zwierzęta:

- widzą, słyszą, wydają dźwięki
- poruszają się
- jedzą za pomocą jamy ustnej.

Jeżeli dziecko zrozumie różnice między roślinami i zwierzętami, pokaż mu obrazki przedstawiające grzyby. Spróbujcie porównać je do roślin i do zwierząt. Grzyby nie widzą ani nie mają jamy ustnej jak zwierzęta. Nie są też zielone i nie posiadają liści jak rośliny. Czym więc są? Wyjaśnij dziecku, że grzyby są specjalnym królestwem niepodobnym ani do roślin, ani do zwierząt. Oglądając atlas grzybów, powiedz, że chociaż grzyby nie są roślinami, to się z nimi przyjaźnią. W atlasie z pewnością znajdziecie informacje na temat związków poszczególnych gatunków grzybów z konkretnymi roślinami.



Bawiąc się tak z dzieckiem, zwiększasz jego wiedzę o świecie przyrodniczym, rozwijasz umiejętność kategoryzacji.

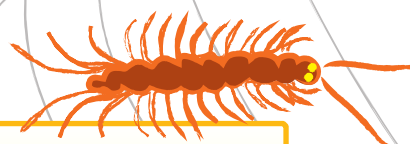
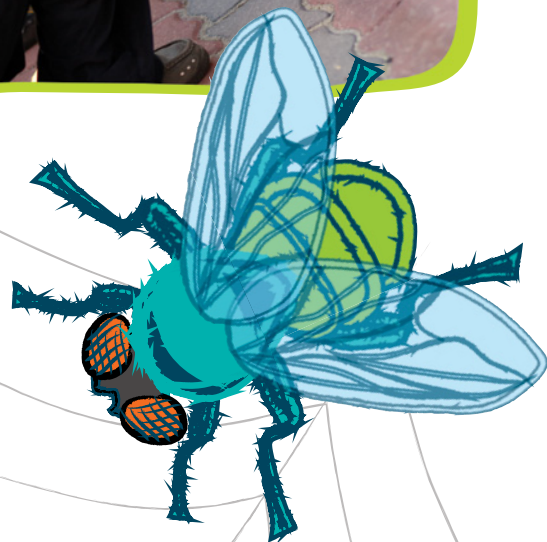
Pokaż dziecku, że zarówno rośliny, jak i zwierzęta różnią się między sobą kolorem, kształtem i wielkością.



Przygotuj powiększone zdjęcia owadów (z łatwością odnajdziesz je w internecie), lupę i małe słóiczki. Zanim rozpoczniecie zabawę, powiedz dziecku, że pokażesz mu coś strasznego. Pokaż dziecku powiększone zdjęcia owadów, na których zazwyczaj wyglądają one jak straszne potwory.

W ogrodzie lub podczas spaceru spróbujcie odnaleźć kilku przedstawicieli z grupy owadów. Pokaż dziecku również inne stawonogi (wije i pająki). Spróbujcie określić, czym różnią się one od owadów.

Przygotujcie domek dla pająka w ogrodzie. Jeżeli pozostawicie w nieuczęszczanym miejscu rozbitą doniczkę, z pewnością po paru dniach będziecie mogli spodziewać się w niej lokatora.



Takie zabawy zwracają uwagę dziecka na różnorodność w świecie zwierząt oraz kształtują pozytywny stosunek do wszystkich żywych stworzeń.

Rozszerzając znaną dziecku kategorię „zwierzęta” o podkategorię „stawonogi” i dalej „owady”, zwiększasz jego umiejętność tworzenia i rozumienia pojęć.

Wyjaśniając dziecku znaczenie danej kategorii, zawsze odwołuj się do kategorii nadrzędnej (np.: stawonogi są zwierzętami, owady są stawonogami).

